

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

GREENPORT BUSINESS PARK

TE VENLO

Ecologie

Rapportage ecologisch werkprotocol

Greenport Business Park te Venlo

Opdrachtgever	Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo Sint Jansweg 20 5928 RC Venlo
Rapportnummer	8848.004
Versienummer	D4
Status	Eindrapportage
Datum	11 maart 2021
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	De heer L. van der Coelen, BSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Mevrouw drs. L.E.L. Gijsen
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING.....	1
2	INLEIDING	2
3	PLANLOCATIE EN VOORGENOMEN PLANNEN.....	4
3.1	Planlocatie	4
3.2	Toekomstig gebruik en voorgenomen ingrepen	6
4	MAATREGELEN VOOR DE DAS.....	7
4.1	Beschermde functies van das op en nabij de locatie	7
4.2	Maatregelen voor de das in de voorbereidende fase	8
4.2.1	Algemeen	8
4.2.2	Inrichting compensatiegronden	8
4.2.3	Aanleg faunatunnel N295.....	9
4.2.4	Aanleg faunatunnel: ongeschikt maken enkele pijpen, duiker blijft behouden	10
4.2.5	Aanbrengen potentiële burchtlocatie: inrichting	11
4.2.6	Aanbrengen potentiële burchtlocatie: argumentatie ligging	12
4.2.7	Aanleg faunatunnels onder Venrayseweg	15
4.2.8	Ontmoedigen das binnen planlocatie.....	15
4.2.9	Ontmoedigen gebruik zeven dassenpijpen binnen planlocatie.....	16
4.3	Maatregelen voor de das in de realisatiefase.....	16
4.4	Maatregelen voor de das in de gebruikersfase	17
4.5	Duur van de maatregelen	17
5	MAATREGELEN VOOR VLEGROUTE DIVERSE VLEERMUISSOORTEN	18
5.1	Beschermde functies van vleermuizen op en nabij de onderzoekslocatie	18
5.2	Maatregelen voor de voorbereidingsfase	18
5.3	Maatregelen voor de realisatiefase	19
5.4	Maatregelen voor de gebruikersfase.....	19
5.5	Duur van de maatregelen	19
6	PLANNING MAATREGELEN	20
7	ALGEMENE BROEDVOGELS EN ZORGPLICHT	22
8	MONITORING EN BEGELEIDING	23
9	LITERATUURLIJST	24

Bijlage 1: compensatiegronden

Bijlage 2: ontwerp kunstburcht

1 SAMENVATTING

Econsultancy heeft van Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologische werkprotocol ten behoeve van de voorgenomen ingreep ter plaatse van het toekomstige Greenport Business Park te Venlo.

Dit ecologisch werkprotocol is gebaseerd op het activiteitenplan (8848.003, d.d. 20 juli 2020, versie D5) en ontheffing op de Wet natuurbescherming met kenmerk 2020-201791 d.d. 27 juli 2020. Het ecologisch werkprotocol is opgesteld voor de das (diverse vluchtpijpen en functioneel leefgebied) en de vliegroute met zijdelings foerageerfunctie voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis.

Naast de soorten die onder de Europese en nationale bescherming van de Wet natuurbescherming vallen, zijn tevens algemene soorten te verwachten/vastgesteld zoals broedvogels en algemeen voorkomende zoogdieren. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Door de voorgenomen ingreep dient de functionaliteit die het projectgebied heeft voor de te verwachten en aangetroffen beschermde soorten, te allen tijde duurzaam behouden te blijven. Door in het ecologisch werkprotocol maatregelen op te nemen omtrent waar en wanneer welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, met daarbij de manier van uitvoering, zal de gunstige staat van instandhouding voor deze soorten gegarandeerd kunnen blijven.

De maatregelen voor de das betreffen:

- Inrichting compensatiegronden voor de das
- Aanleg faunatunnel N295 (lengte circa 125 meter, diameter 50 cm)
- Aanleg faunatunnels Venrayseweg (lengte circa 40 meter, diameter 40 cm)
- Realisatie kunstburcht in compensatiegronden voor de das
- Ontmoedigen das binnen planlocatie middels dassenraster met ontsnappingspoortjes, wildroosters en eventueel werkpoorten
- Ongeschikt maken dassenpijpen binnen planlocatie

De maatregelen voor de vliegroute van diverse vleermuissoorten betreffen:

- De opgaande begroeiing langs de huidige vliegroutes blijven duurzaam en functioneel gehandhaafd met uitzondering van twee toegangswegen in het centrale gedeelte;
- De twee toegangswegen dienen een maximale breedte te hebben van 30 meter tussen de stammen van de bomen;
- Extra verlichting zal alleen aangelegd worden waar het vanuit (verkeers)veiligheid noodzakelijk is (huidige verlichting blijft bestaan);
- Extra verlichting dient niet in lijn geplaatst te worden met de bomenrij die fungeert als vliegroute;
- Extra verlichting dient amberkleurig te zijn, maximaal 6 meter hoog, met gerichte en gebundelde lichtstralen d.m.v. aangepaste armaturen die gericht worden op de weg of industriepercelen, maar niet uitstralen (dus geen strooilicht) naar de vliegroutes;
- Er vinden geen werkzaamheden gedurende de schemer- en nachtelijke uren plaats waarbij de verlichting op de vliegroutes zal toenemen.

De maatregelen dienen ook na het verlopen van de ontheffing in stand te blijven. De maatregelen zijn verder uitgewerkt en toegelicht in hoofdstuk 4 en 5. De planning is opgenomen in hoofdstuk 6.

2 INLEIDING

Econsultancy heeft van Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologische werkprotocol ten behoeve van de voorgenomen ingreep ter plaatse van het toekomstige Greenport Business Park te Venlo.

Het ecologisch werkprotocol is opgesteld naar aanleiding van de conclusies van de quickscan flora en fauna (rapport 8848.001, d.d. 4 februari 2019) en aanvullend ecologisch onderzoek (rapport 8848.002, d.d. 4 november 2019) die door Econsultancy zijn uitgevoerd. Uit het aanvullend ecologisch veldonderzoek dat is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna, blijkt dat op de onderzoekslocatie de in tabel I beschreven beschermde functies heeft voor diverse vleermuissoorten en de das.

Tabel 1: Binnen de projectlocatie aanwezige beschermde soorten en functies, gebaseerd op het aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd door Econsultancy in 2019.

Soort	Functie	Locatie	Kritische periode	Vastgesteld o.b.v.	Verbodsbepaling
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>); Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>); Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>); Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)	Vliegroute	Heierkerkweg, Venrayseweg en bosrand aan de zuidzijde van de planlocatie	April t/m half november	Aanvullend onderzoek conform Vleermuisprotocol (Vleermuisvakbe raad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2017)	Artikel 3.5 lid 2 (en 4)
Das (<i>Meles meles</i>)	Vaste rust en verblijfplaats (hoofdburcht buiten onderzoekslocatie) en functioneel leefgebied	Planlocatie	December t/m juni	Aanvullend onderzoek conform kennisdocument (BIJ12, 2017)	Artikel 3.10 lid 1

Naast de soorten die onder de Europese en nationale bescherming van de Wet natuurbescherming vallen, zijn tevens algemene soorten te verwachten/vastgesteld zoals broedvogels en diverse vlindersoorten. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. In dit ecologisch werkprotocol wordt hiermee eveneens rekening gehouden.

Op basis van het aanvullend ecologisch onderzoek is een activiteitenplan ter bate van een ontheffingsaanvraag opgesteld (rapport 8848.003, d.d. 20 juli 2020, versie D5). De ecologische begeleiding van de werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming en de verleende ontheffing op deze Wet met kenmerk 2020-201791 d.d. 27 juli 2020.

Door de voorgenomen ingreep dient de functionaliteit die het projectgebied heeft voor de te verwachten en aangetroffen beschermde soorten, te allen tijde duurzaam behouden te blijven. Door in het ecologisch werkprotocol maatregelen op te nemen omtrent waar en wanneer welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, met daarbij de manier van uitvoering, zal de gunstige staat van instandhouding voor deze soorten gegarandeerd kunnen blijven.

Het ecologisch werkprotocol is opgesteld en wordt uitgevoerd in het kader van de maatregelen die als voorwaarde zijn gesteld bij de ontheffing. De ontheffing is verleend voor de periode tot en met 1 augustus 2030. Echter, de mitigerende maatregelen dienen ook na het verlopen van deze ontheffing in stand te blijven (conform voorschrift 5). Dit is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Conform voorschrift 26 uit eerder vernoemde ontheffing, dient, indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, minimaal 8 weken voor het verstrijken van de ontheffingstermijn, een verzoek tot verlenging worden ingediend. Het is niet waarschijnlijk, maar wel mogelijk, dat op de onderzoekslocatie toch nog andere beschermde soorten dan hierboven genoemd voorkomen en aangetroffen worden. In dat geval is er mogelijk sprake van overtreding van een of meer verbodsbepalingen. Conform voorschrift 4 van de ontheffing dient er dan direct contact opgenomen te worden met Provincie Limburg (contactpersoon mevrouw P.G.W. Janssen-Limpens via pgw.janssen@prvlimburg.nl of via 043-389-9999. Bovendien dient, conform voorschrift 4, er contact met Provincie Limburg te worden opgenomen als er andere handelingen (overtredingen op verbodsbepalingen) worden uitgevoerd dan die in Tabel 1 beschreven zijn. Conform voorschrift 6 dient de ontheffinghouder (Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo) de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal te melden bij Provincie Limburg middels het meldingsformulier op de website. Specifiek voor de voorzieningen voor de das geldt dat de startdatum voor het uitvoeren van de voorzieningen uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal gemeld dienen te worden, alsmede de einddatum (voorschrift 9).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. Om aan deze gedragscode te kunnen voldoen, dienen de werkzaamheden dusdanig te worden uitgevoerd dat ecologisch gezien er geen schade ontstaat aan aanwezige beschermde soorten en functies.

Het ecologisch werkprotocol dient bij de betrokken partijen en de uitvoerende partij bekend te zijn. Tevens dient het ecologisch werkprotocol en de ontheffing met kenmerk 2020-201791 op het werkterrein aanwezig te zijn, en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar. Dit is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor vragen, opmerkingen of bij calamiteiten kan contact worden opgenomen met één van de ecologen van Econsultancy, telefoonnummer 0485-581818.

3 PLANLOCATIE EN VOORGENOMEN PLANNEN

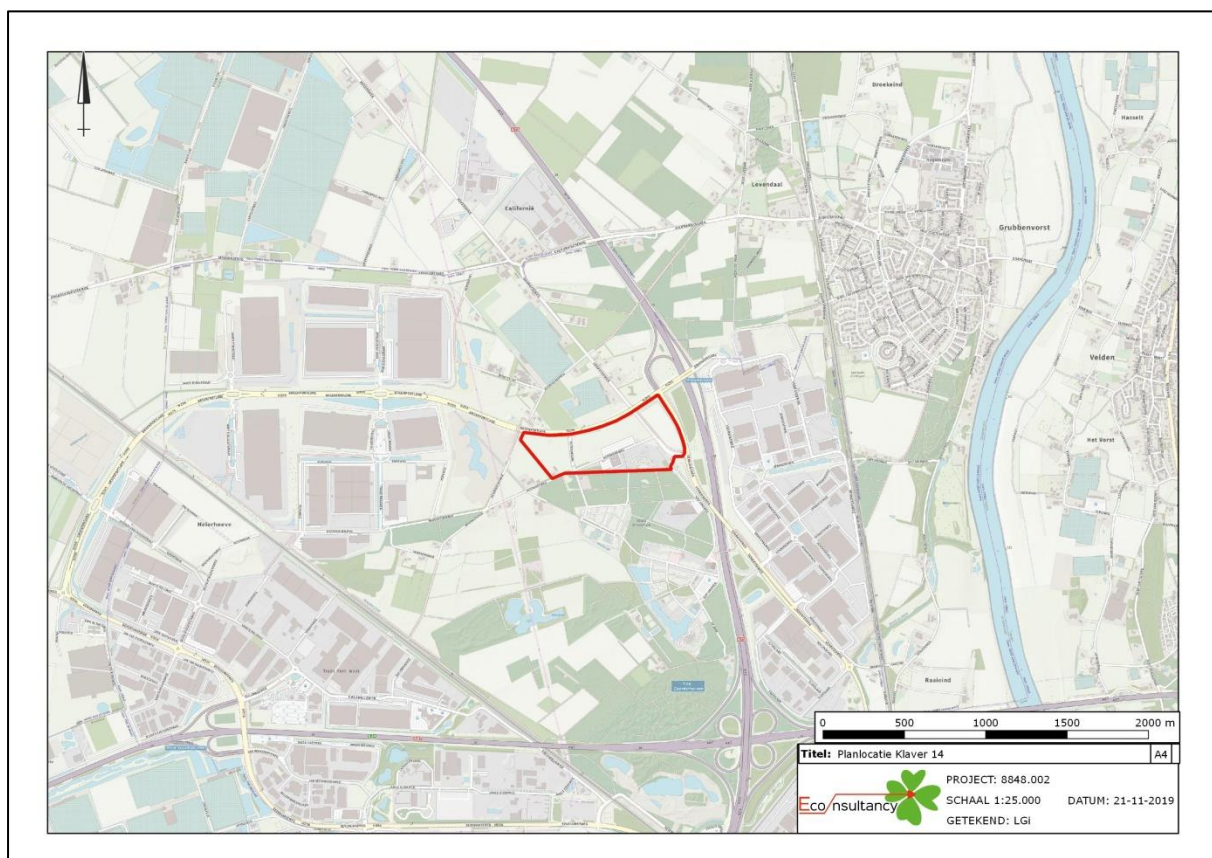
3.1 Planlocatie

De projectlocatie bevat het toekomstige Greenport Business Park (voorheen ook wel Klaver 14 genoemd), als onderdeel van Greenport Venlo. Op de planlocatie wordt een volledig businesspark ontwikkeld met kleinschalige kavels op maat. De planlocatie ($\pm 27,8$ ha) ligt aan de Heierkerkweg, circa 6,5 kilometer ten noordwesten van de kern van Venlo (zie figuur 1).

De planlocatie bestaat uit voormalige akkerpercelen gelegen aan de Heierkerkweg en Venrayseweg, ten zuiden van de Greenportlane (N295). De akkerpercelen worden nu gebruikt als grasland en evenemententerrein. Bovendien bevat de onderzoekslocatie een voetgolfterrein. Echter, de gehele planlocatie is reeds bestemd als bedrijventerrein.

De 'oostelijke deellocatie' omvat de akkers ten oosten van de Venrayseweg. De 'westelijke deellocatie' omvat de weilanden ten westen van de Floriadelaan (oprit naar de N295). De 'centrale deellocatie' omvat het overige plangebied: voetgolfterrein en het weiland tussen de Floriadelaan en de Venrayseweg.

De noordzijde van de planlocatie wordt begrensd door de N295 waarachter zich bometeelt en glas-tuinbouw bevindt. Aan de oostzijde wordt de onderzoekslocatie begrensd door de toerit naar de A73, de zuidzijde wordt begrensd door een bosperceel "De Zaar". Aan de westzijde vormen de weilanden en bebouwing van Heierkerkweg 8ab de begrenzing van de onderzoekslocatie.

Figuur 1. Topografische ligging van de planlocatie (rood omlijnd).

Figuur 2. Luchtfoto van de omlijning van de plantlocatie Greenport Business Park.

In figuur 2 is een luchtfoto van de planlocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de planlocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens een veldbezoek op 3 januari 2019.

Figuur 3. Bomenrij langs de Heierkerkweg, kijkrichting west.

Figuur 4. Pijp das in talud N295, in het oostelijke gedeelte van de planlocatie.

Figuur 5. Evenemtenperceel en grasland aan de noordzijde van de planlocatie (centrale gedeelte).

Figuur 6. Bomenrij langs de Heierkerkweg, kijkrichting oost.

Figuur 7. Houtopstand op het voetbalgolfterrein.

Figuur 8. Voetbalgolfterrein.

3.2 Toekomstig gebruik en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om op de planlocatie een bedrijventerrein te realiseren (wat reeds bestemd is). Onderdeel van dit bedrijventerrein vormt tevens nieuw aan te leggen infrastructuur. Voor een verdere uitwerking van het ruimtelijk kader wordt verwezen naar het activiteitenplan (rapport 8848.003, d.d. 10 februari 2020, versie D4).

In figuur 9 is een visiekaart weergegeven van de voorgenomen plannen. Ten behoeve van de voorgenomen plannen zullen de graslanden verdwijnen en is een gedeelte van een bosschage gekapt. Voor de aanleg van de toegangswegen naar de bedrijventerreinen worden enkele bomen aan de Heierkerkweg gekapt. Bovendien worden enkele dassenpijpen ongeschikt gemaakt.

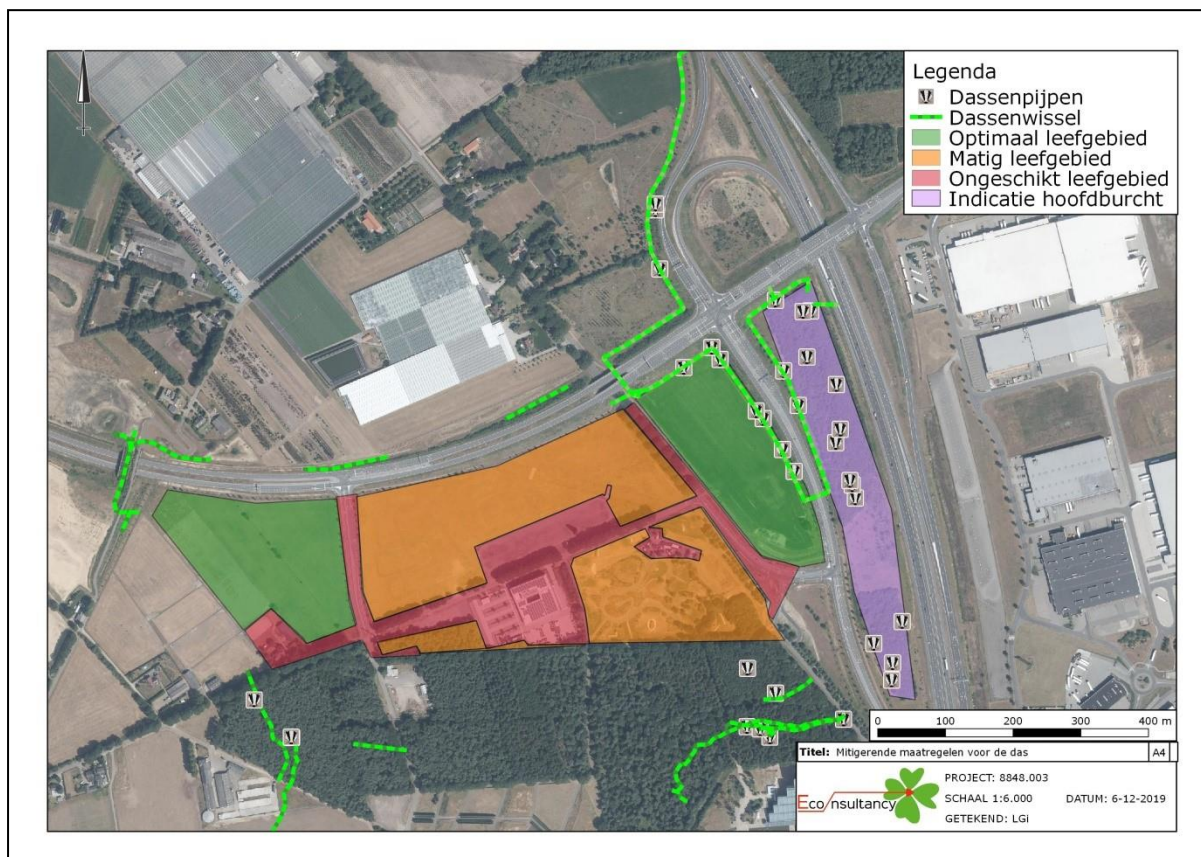
Figuur 9. Visiekaart van Greenport Business Park (Klaver 14) (bron: Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo, versie 2019-04-11).

4 MAATREGELEN VOOR DE DAS

4.1 Beschermd functies van das op en nabij de locatie

Binnen de planlocatie liggen circa 7 pijpen, welke de functie van vluchtpijp of bijburcht hebben (zie figuur 10). De das heeft tevens diverse pijpen ten oosten (circa 15) en ten zuiden en zuidoosten (circa 10) van de planlocatie. Gezien de intensiteit van gebruik en het aantal pijpen, kan (worstcase) aangenomen worden dat ten oosten van de planlocatie een hoofdburcht van een dassenclan aanwezig is. Vanaf hier wordt deze burcht, die worstcase benaderd wordt als hoofdburcht, gezien de leesbaarheid van de rapportage daarom simpelweg 'hoofdburcht' genoemd. Dit is gelijk aan de benaming van de burcht in het activiteitenplan.

Vanuit de hoofdburcht zijn een aantal wissels aangetroffen richting diverse foerageergebieden van de das en/of richting andere burchten. De westelijke deellocatie bevat optimaal foerageergebied. De centrale deellocatie met voetgofterrein en evenementengrasland bevat matig geschikt foerageergebied. De oostelijke deellocatie, De Kuip, bevat optimaal foerageergebied voor de das en de eerder genoemde circa 7 dassenpijpen.

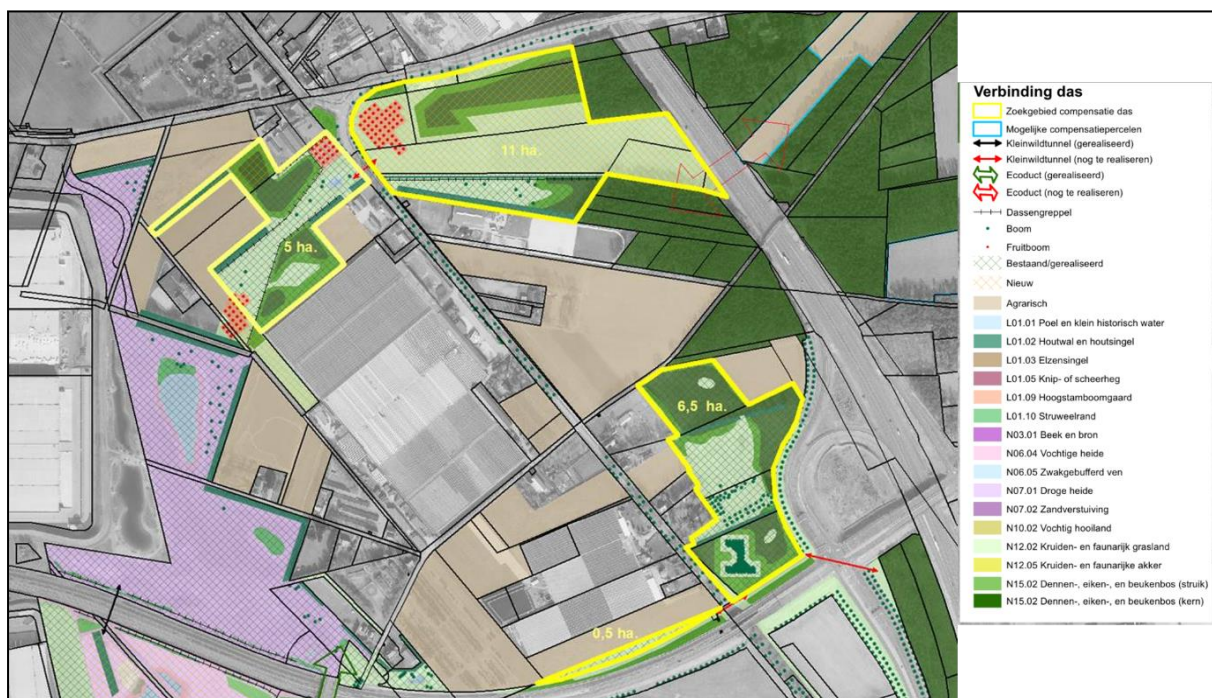

Figuur 10. Vastgestelde pijpen, wissels en indicatie van foerageergebied voor de das.

4.2 Maatregelen voor de das in de voorbereidende fase

4.2.1 Algemeen

Door de voorgenomen plannen gaat er in totaal 8,41 ha optimaal geschikt leefgebied en 11,00 ha matig geschikt leefgebied verloren. Hiervoor dient er in totaal minimaal 15,59 ha optimaal geschikt foerageergebied gecompenseerd te worden, echter zal er voor de zekerheid 23 ha gecompenseerd worden. Hiervan is reeds $5 + 6,5 + 2,1 + 0,5 = 14,1$ ha gerealiseerd (zie figuur 11). De overige 8,9 ha zijn reeds aangewezen en worden op korte termijn gerealiseerd. De inrichting dient aan bepaalde voorwaarden te voldoen, welke hieronder verder zijn uitgewerkt.

Figuur 11. Reeds verworven en gedeeltelijk ingerichte compensatiegronden (6,5+5+0,5+2,1 ha) zijn geel omlijnd en groen gearceerd. De nog in te richten compensatiegronden (enkel 8,9 ha als onderdeel van de 11 ha) zijn geel omlijnd en oranje gearceerd. Deze 8,9 dienen nog te worden ingericht. De rode pijlen geven de locaties weer van de grote faunatunnel onder de N295 door, en de twee kleinere faunatunnels onder de Venrayseweg (zie tevens Bijlage 1 voor een vergrote weergave).

4.2.2 Inrichting compensatiegronden

Een gedeelte van de compensatiegronden zijn, vooruitlopend op de ontwikkeling van Klaver 14, al gerealiseerd. De compensatiegronden dienen geschikt foerageerhabitat voor de das te zijn (met name voldoende regenwormen bevatten). Maatregelen voor de compensatiegronden zijn o.a.:

- Gronden bestaan voor minimaal 12% uit kleine landschapselementen zoals hagen, struiken, poelen, etc (conform Natuurbalans – Limes Divergens (auteur onbekend) 2017);
- Beplanting kiezen van inheems plantmateriaal, zoals o.a.:
 - Beuk - *Fagus sylvatica*
 - Fruitbomen (hoogstam)
 - Hazelaar - *Corylus avellana*
 - Hondсроos - *Rosa canina*
 - Inlandse vogelkers - *Prunus padus*
 - Lijsterbes - *Sorbus aucuparia*
 - Mispel - *Mespilus germanica*
 - Sleedoorn - *Prunus spinosa*
 - Wilde appel - *Malus sylvestris*

- Wilde peer - *Pyrus pyraeaster*
- Zoete kers - *Prunus avium*
- Bij de aanleg van fruitboomgaarden is het van belang dat er zo veel mogelijk verspreid over het jaar vruchten beschikbaar zijn. Bovendien dienen de fruitbomen minimaal vijf jaar oud te zijn;
- Om niet alleen de mantelvegetatie van de (nieuw aan te planten) bossen geschikt te maken voor de das, maar ook de kernvegetatie, dienen hierin bovenstaande soorten verwerkt te worden;
- Percelen inzaaien met een gras-klavermengsel;
- Beperken van het gebruik van pesticiden, stikstofmeststoffen en grondontsmettingsmiddelen;
- Beperken van de grondwaterstandsverlaging;
- Opbrengen van ruige stalmest;
- Bloten van grasland;
- Bij voorkeur 50 procent of meer van het totaal aan grasland moet niet hoger dan 5 centimeter zijn, zodat de dassen voldoende regenwormen kunnen vangen (voorkeur voor beweiding, anders maaien);
- Er dient voldoende beschutting aanwezig te zijn in de vorm van groepen bosschages, die kunnen dienen als schuilplek. Beschutting is met name nodig langs de doorgaande wegen. Deze eilandjes dienen voldoende ondergroei te hebben, en een doorsnede van minimaal 10 meter te hebben.

4.2.3 Aanleg faunatunnel N295

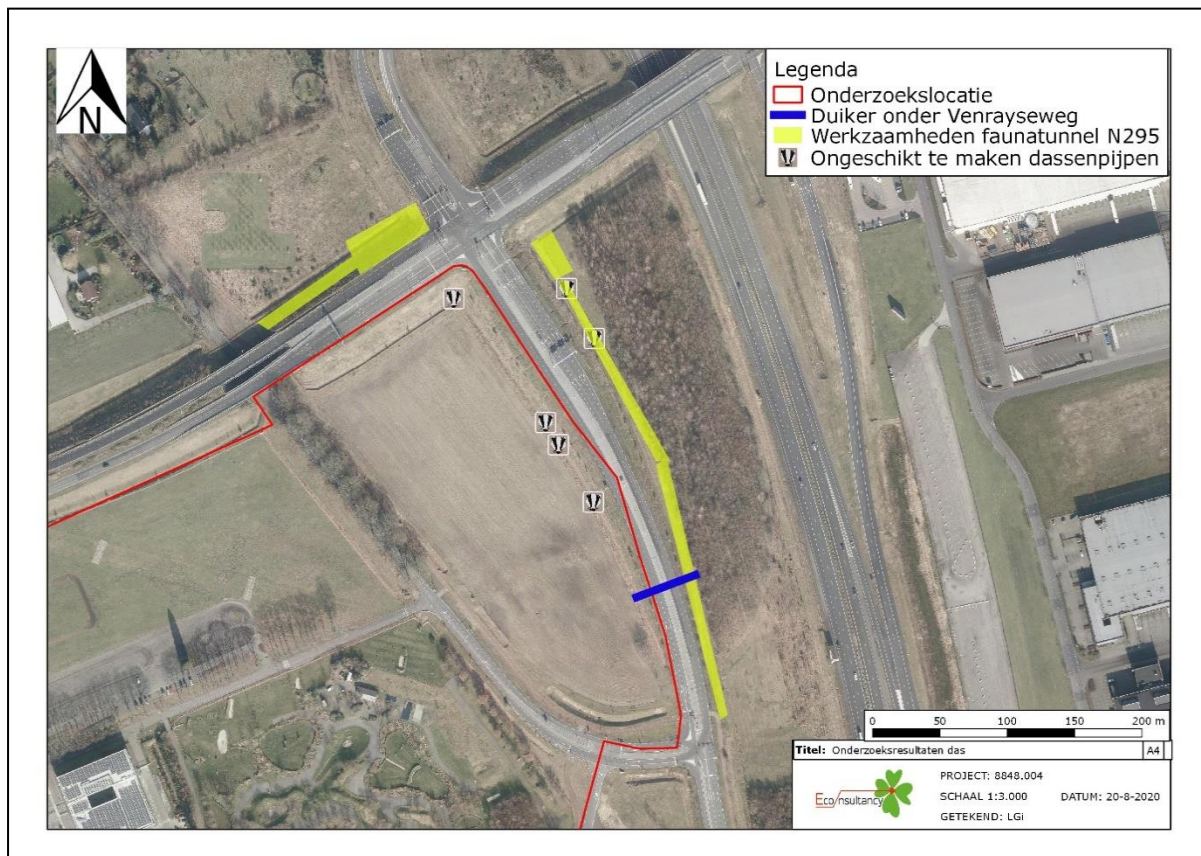
Om de compensatiegronden beter bereikbaar te maken, dient er een faunatunnel onder de N295 te komen. Voor de das zijn met name het ontbreken van wateroverlast en de toepassing van de juiste geleiding naar de tunnelingang van belang om de tunnel te accepteren en gebruiken. Holbewonende soorten zoals de das worden geacht weinig problemen te hebben met tunnels waarvan ze het uiteinde niet zien (MJPO, 2011; en bovendien gebruikt dezelfde dassenclan ook de tunnels onder de A73 door, welke bij benadering eenzelfde lengte hebben). Voor de aanleg van de faunatunnel onder de N295 gelden de volgende voorwaarden (conform Kennisdocument Das en MJPO, 2011):

- Afstemming met Provincie Limburg benodigd;
- Geen wateroverlast, de tunnel dient te allen tijde van binnen droog te zijn (heeft betrekking zowel op grondwater als hemelwater);
- Begeleidende beplanting aanwezig van inheems plantmateriaal (nog niet aanwezig);
- Boren vanuit NW-zijde;
- Materiaaldepot voor werkzaamheden aan de NW-zijde;
- Minimale doorsnede 50 cm;
- Hellingshoek tot maximaal 1 op 3;
- Aanbrengen van minimaal 5cm zand in de tunnel (om loopoppervlakte te vergroten)
- Realisatie in minst kwetsbare periode (september t/m november, zie hoofdstuk 6);
- Bij aanleg tunnel dient de looproute richting het noorden functioneel aanwezig te blijven en dienen er geen werkzaamheden 's nachts plaats te vinden (of niet later dan 19:00 uur in het geval het laat donker wordt);
- Inlooptalud met een hellingshoek van maximaal 1:4;
- Tunnelingenangen mogen niet worden verstoord door licht, mensen, huisdieren of vee;
- De geleidende rasters dienen goed aan te sluiten op de tunnelingenangen enerzijds en overige rasters anderzijds, dusdanig dat een das niet meer op de weg/achterliggend terrein kan komen;
- Eigendom en onderhoud dient te worden geborgd (verantwoordelijkheid van de opdrachtgever), zodanig dat de faunatunnels te allen tijde duurzaam functioneel zijn en blijven.

4.2.4 Aanleg faunatunnel: ongeschikt maken enkele pijpen, duiker blijft behouden

Als onderdeel van de looproute van de das vanuit de hoofdburcht naar de foerageergebieden, maakt de das gebruik van een duiker onder de Venrayseweg (zie figuur 12 **Figuur 12**). De foerageergebieden dienen bereikbaar te blijven, waarvoor maatregelen gelden. Om de faunatunnel onder de N295 te kunnen realiseren, dienen er werkzaamheden plaats te vinden nabij en mogelijk boven twee dassenpijpen. Deze dassenpijpen dienen zorgvuldig ongeschikt gemaakt te worden door de volgende maatregelen:

- De vluchtpijpen van de das worden in de minst kwetsbare periode (juli t/m november) ongeschikt gemaakt door de pijpen voor driekwart dicht te gooien met zand (onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog);
- Vervolgens worden enkele cameravallen geplaatst voor tenminste 14 dagen;
- Indien de pijpen 14 dagen niet meer zijn open gegraven door een das en er geen das op de camera te zien is, mag deze volledig worden ongeschikt worden gemaakt (bijv. middels vergraven of dichtzetten met dassenraster). Dit ongeschikt maken dient te gebeuren binnen 2 dagen na afronding van het camera-onderzoek (onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog);
- Vergraven/ongeschikt maken van de dassenpijp vindt plaats in de minst kwetsbare periode van de das (de periode juli-november);
- Vergraven/ongeschikt maken vindt plaats tussen zonsopgang en zonsondergang, maar niet later dan 19.00;
- Geen extra werkverlichting plaatsen;
- Mocht tijdens het vergraven/ongeschikt maken toch een das worden aangetroffen dan dienen alle werkzaamheden per direct te worden stilgelegd en dient een plan van aanpak besproken te worden met de ter zake kundige ecooloog.
- De bestaande duiker onder de Venrayseweg dient beschikbaar te blijven als looproute voor de das, zodat de foerageergebieden bereikbaar blijven. Pas in een later stadium (als o.a. de faunatunnel onder de N295 gereed is) wordt deze duiker ontoegankelijk gemaakt voor de das.

Figuur 12. Enkele dassenpijpen die (op termijn en onder ecologische begeleiding) ongeschikt gemaakt dienen te worden. Direct ten oosten van de onderzoekslocatie liggen twee dassenpijpen op het werkterrein voor de realisatie van de faunatunnel onder de N295. Binnen de onderzoekslocatie liggen nog circa vier dassenpijpen, die ten tijde van realisatie Greenport Business Park verwijderd zullen worden. Tevens is de huidige duiker (onderdeel van de looproute van de das) weergegeven. Let op: ter versimpeling zijn enkel de dassenpijpen weergegeven welke verwijderd zullen worden. Bovendien is het werkterrein (geel) indicatief.

4.2.5 Aanbrengen potentiële burchtlocatie: inrichting

Doordat de das ontmoedigd wordt binnen de planlocatie, gaan er zeven dassenpijpen verloren. Om deze rust- en verblijfplaatsen te compenseren wordt er, conform Kennisdocument voor de das (BIJ12, 2017), een grondhoop aangebracht in het compensatiegebied die kan dienen als potentiële burchtlocatie. Voor de realisatie van de grondhoop zijn de volgende voorwaarden van toepassing, welke zijn verwerkt in figuur 14:

- Grond van vergraafbaar zand;
- Gereed minimaal 6 maanden voor verlies van de functie van de zeven dassenpijpen;
- Te realiseren in rustige omgeving met weinig verstoring van de mens (echter: das is gewend aan verkeer) en nabij de compensatiegronden;
- Aanbrengen van een aantal loze buizen (materiaal: gres).
- Hoogte kunstburcht afhankelijk van gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG): gresbuizen moeten geplaatst worden op max 0,5 m boven maaiveld en minimaal 1,5m boven GHG;
- Minimaal 7 gresbuizen in de kunstburcht aanwezig (naar verwachting 10 gresbuizen);
- Buizen gemaakt van gres. Gres is reukloos (belangrijk voor de acceptatie door dassen) en is milieuvriendelijk;
- De gresbuizen (die naar buiten leiden) worden licht hellend aangelegd (minimaal 5° naar buiten toe afwaterend);
- De gresbuizen zijn ongeveer 200cm lang en hebben een binnendiameter van 30cm;
- Samenstelling zand kunstburcht: kern van scherp zand, omhulsel van aarde;

- Locatie van kunstburcht circa 20-30cm afgraven, daarop scherp zand aanbrengen, dan de afgegraven aarde terug opbrengen.

Na voltooiing dient de kunstburcht beplant te worden met:

- onderop meidoorn, sleedoorn en hondsroos of soortgelijk inheems materiaal, liefst met prikkels om honden/kinderen te weren;
- bovenop met snelgroeïende beplanting als lijsterbes, hazelaar, elzen, inlandse vogelkers en hondsroos of soortgelijk inheems snelgroeïend materiaal.

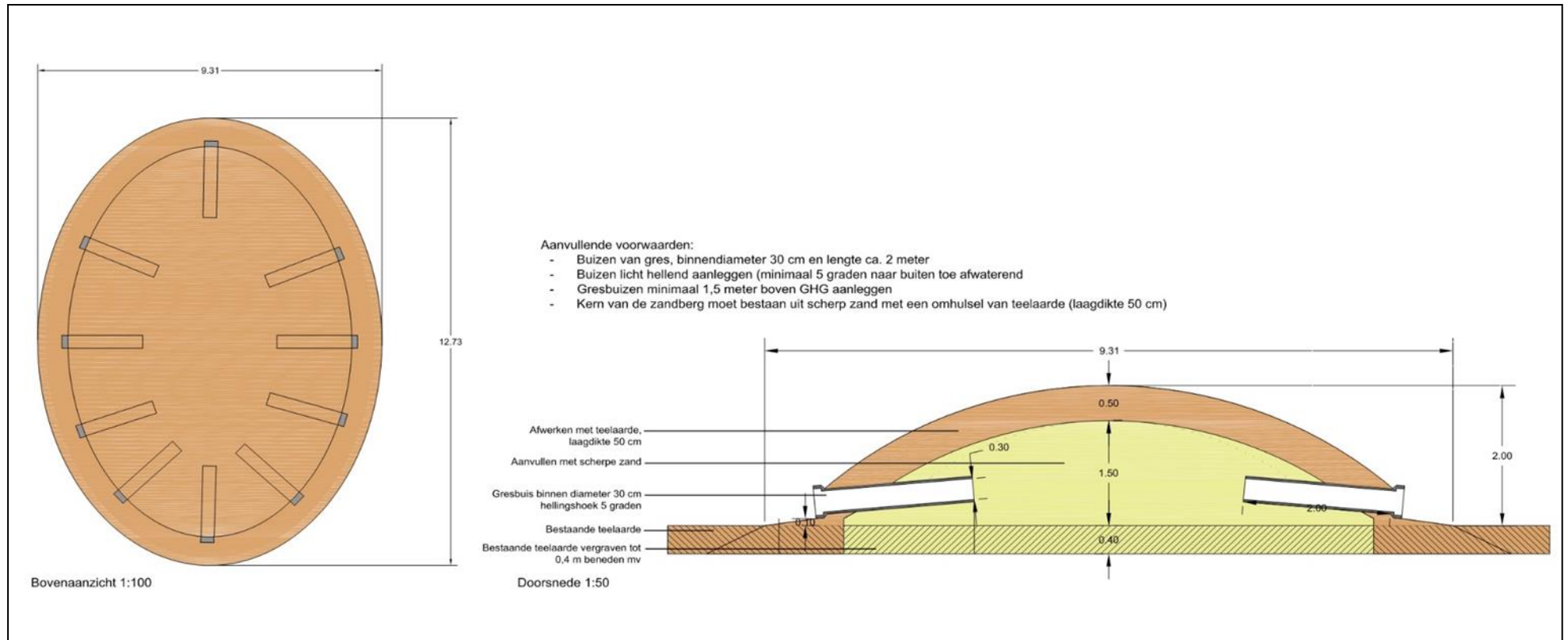
4.2.6 Aanbrengen potentiële burchtlocatie: argumentatie ligging

Om de kans op in gebruik name door de das te vergroten wordt de kunstburcht nabij bij het nieuw foerageergebied (compensatiegronden, zie figuur 11) geplaatst. In eerste instantie (versie D3 van het ecologisch werkprotocol project 8848.004, d.d. 27 november 2020) is voorgesteld om de kunstburcht te realiseren net ten zuiden van de Californischeweg op het perceel nummer VLO00-X- 1831 (zie figuur 13). Echter is een andere locatie meer geschikt gebleken ten gunste van het effectief functioneren van de kunstburcht. De kunstburcht is aangelegd binnen het territorium van de das op een perceel (VLO00-X-328) ten zuidoosten van de Kievitweg (zie figuur 13).

Deze nieuwe ligging is gebaseerd op het bezwaar van Stichting Dassenwerkgroep Limburg (bezwaar met kenmerk DOC-00091962, U65, d.d. 24 augustus 2020) en op basis van ecologische inzichten. Om namelijk te garanderen dat de kunstburcht voor dezelfde das uit Klaver 14 beschikbaar komt, is de burcht langs een reeds actieve wissel geplaatst (zie figuur 10). Deze wissel loopt vanuit de dasenpijpen ten oosten van Klaver 14, in noordelijke richting naar de nieuwe aangelegde compensatiepercelen. Hiermee is de nieuwe locatie van de kunstburcht, ten opzichte van de vorige locatie, optie dichter gelegen bij de bestaande wissels die in gebruik zijn door de das en het ligt dicht bij het huidige leefgebied van Klaver 14 (zie figuur 10). Hierdoor wordt de kans vergroot dat de das de kunstburcht ontdekt en in gebruik neemt.

Figuur 13. De voormalige optie voor de locatie en de huidige locatie van de alternatieve burcht.

Figuur 14. Schets alternatieve burchtlocatie (bron: Heusschen Copier, tekening 10412-C005-190830 t.b.v. wind Dassenvoorziening (1), d.d. 5 juni 2020). Een vergrote versie van dit figuur is weergegeven in bijlage 1.

4.2.7 Aanleg faunatunnels onder Venrayseweg

De nieuw in te richten en reeds ingerichte compensatiegronden worden gesplitst door de Venrayseweg (zie Figuur 11). Om hier een veilige oversteek te garanderen en de kans van ingebruikname te optimaliseren, dienen er twee faunatunnels aangelegd te worden, inclusief begeleidende beplanting. De doorsnede van deze kleinere faunatunnel dient minimaal 30 centimeter te zijn. Deze faunatunnels dienen te worden gerealiseerd minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden in de oostelijke deellocatie.

4.2.8 Ontmoedigen das binnen planlocatie

Om enerzijds te voorkomen dat de das verstoord wordt tijdens de werkzaamheden op de planlocatie, en anderzijds de kans op ingebruikname van de tunnel te vergroten, dient de planlocatie afgesloten te worden voor de das. Voor het ontmoedigen zijn de volgende voorwaarden van toepassing (conform Kennisdocument Das en MJPO, 2011):

- De planlocatie dient afgeschermd te worden, minimaal 6 maanden na realisatie van de compensatiegronden, de faunatunnel onder de N295, de faunatunnels onder de Venrayseweg en de kunstburcht;
- Planlocatie dient afgeschermd te worden met dassenraster (inclusief ontsnappingspoortjes op maximale afstand van 500 meter van elkaar);
- Rasters dienen aan te sluiten op het raster van N295 en de Venrayseweg;
- Raster bij viaduct N295-Venrayseweg dient verbeterd te worden;
- Rasters bestaan uit verzinkt, gepuntlast casanetgaas;
- Rasters komen minimaal 1 meter boven maaiveld uit. Ze zijn minimaal 20 centimeter in de grond ingegraven en onder de grond is nog eens minimaal 30 centimeter brede strook horizontaal ingegraven;
- Plaatsing raster zo dicht mogelijk op infrastructuur/ongeschikt leefgebied, zodat er zo veel mogelijk geschikt leefgebied over blijft (echter: let op onderhoud en eigendomsgrenzen);
- *NB: De exacte locatie voor de aanleg van het dassenraster is afhankelijk van de functionaliteit van het bestaande dassenraster. Deze dient nog te worden onderzocht, waarvoor een aparte memo zal worden opgesteld;*
- Indien extra werkpoorten moeten worden aangelegd, dienen hieronder betonnen drempels te worden geplaatst ter voorkoming van erosie/uitspoeling en ondergraving door dassen. De werkpoorten dienen zo te worden aangelegd, dat er geen openingen in de werkpoort zitten die groter zijn dan de maaswijdte van het raster waar ze op aansluiten;
- Werkpoorten dienen na gebruik direct te worden gesloten. Eventueel nieuw aan te leggen werkpoorten dienen daarom voorzien te zijn van een degelijke maar eenvoudige sluiting;
- Wildroosters bij scherm Heierkerkweg en uitrit N295;
- Wildroosters dienen van een dusdanig lengte te zijn dat ze niet passeerbaar zijn voor dassen;
- Wildroosters dienen naadloos aan te sluiten op het raster;
- Om te voorkomen dat (kleinere) dieren het slachtoffer worden van een wildrooster dienen uitklimvoorzieningen te worden aangebracht, welke te allen tijde functioneel aanwezig moeten zijn en blijven;
- Functionaliteit van wildroosters tegen dassen is afhankelijk van de constructie van het wildrooster. Platte staven (op zijn kant) zijn onaantrekkelijker dan ronde en ook de afstand tussen de staven en de onderliggende constructie speelt een belangrijke rol. Stichting Das en Boom heeft samen met Arfman een wildrooster ontwikkeld, zie
 - https://www.dasenboom.nl/upload/documenten/arfman_dassenrooster_3.pdf
 - https://www.dasenboom.nl/upload/documenten/arfman_dassenrooster.pdf.

Aanbevolen wordt om deze constructie aan te houden, in overleg kan er onderbouwd van worden afgeweken;

- Rasters dienen goed aan te sluiten op faunatunnels, ontsnappingspoortjes, faunaroosters en/of werkpoorten. Eventuele gaten dienen niet groter te zijn dan de maaswijdte van het raster;
- Vanuit project 2724.003 (d.d. 15-02-2017) dient de poort op de T-splitsing Venrayseweg-oprit N295 voorzien te worden van een nieuw slot. Dit slot dient voorzien te zijn van een degelijke maar eenvoudige sluiting, waardoor het makkelijk na gebruik kan worden gesloten;
- Eigendom en onderhoud dient te worden geborgd (verantwoordelijkheid van de opdrachtgever), zodanig dat de rasters, ontsnappingspoortjes, werkpoorten en wildroosters te allen tijde duurzaam functioneel zijn en blijven.

4.2.9 Ontmoedigen gebruik zeven dassenpijpen binnen planlocatie

De circa vier dassenpijpen aan de oostzijde van de planlocatie (zie figuur 12) zijn niet in te passen in het Businesspark Greenport Venlo, en zullen daarom (na verlenen van ontheffing) worden verwijderd. De passieve verplaatsing wordt bewerkstelligd door het hierboven beschreven dassenraster, welke ten oosten van de oprit naar de A73 (scheiding hoofdburcht – planlocatie) geoptimaliseerd wordt. Hierdoor kan de das vanuit de planlocatie nog wel naar de hoofdburcht toe (ontsnappingspoortjes), maar niet meer terug. Voor de passieve verplaatsing zijn een aantal voorwaarden van toepassing:

- Het dassenraster inclusief ontsnappingspoortjes dient gereed te zijn;
- De alternatieve burchtlocatie (zie hierboven) dient minimaal 6 maanden gereed te zijn;
- De compensatiegronden dienen minimaal zes maanden voorafgaand aan het ontmoedigen ingericht te zijn;
- De vluchtpijpen van de das worden in de minst kwetsbare periode (juli t/m november) ongeschikt gemaakt door de pijpen voor driekwart dicht te gooien met zand (onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog);
- Vervolgens worden enkele cameravallen geplaatst voor tenminste 14 dagen;
- Indien de pijpen 14 dagen niet meer zijn open gegraven door een das en er geen das op de camera te zien is, mag deze volledig worden ongeschikt worden gemaakt (bijv. middels vergraven of dichtzetten met dassenraster). Dit ongeschikt maken dient te gebeuren binnen 2 dagen na afronding van het camera-onderzoek (onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog);
- Vergraven/ongeschikt maken van de dassenpijp vindt plaats in de minst kwetsbare periode van de das (de periode juli-november);
- Vergraven/ongeschikt maken vindt plaats tussen zonsopgang en zonsondergang, maar niet later dan 19.00;
- Geen extra werkverlichting plaatsen;
- Mocht tijdens het vergraven/ongeschikt maken toch een das worden aangetroffen dan dienen alle werkzaamheden per direct te worden stilgelegd en dient een plan van aanpak besproken te worden met de ter zake kundige ecooloog.

4.3 Maatregelen voor de das in de realisatiefase

Voor de centrale en westelijke deellocatie geldt dat de werkzaamheden gefaseerd worden opgestart, zie hoofdstuk 6. Voor de oostelijke deellocatie geldt dat, voordat kan worden begonnen met de realisatie alle maatregelen uit de voorbereidende fase zijn afgerond en dienen te functioneren. Hiermee wordt aanwezigheid van de das binnen de planlocatie voorkomen. Tijdens de uitvoerende fase zijn daarom geen extra maatregelen nodig voor de das. Enkel het onderhoud van de aangebrachte kunstwerken (wildroosters, faunatunnels, rasters en ontsnappingspoortjes) verdient aandacht, dusdanig dat de kunstwerken functioneel zijn en blijven.

4.4 Maatregelen voor de das in de gebruikersfase

In de gebruikersfase verdient het onderhoud van de aangebrachte kunstwerken (wildroosters, fauna-tunnels, rasters en ontsnappingspoortjes) aandacht, dusdanig dat de kunstwerken functioneel zijn en blijven.

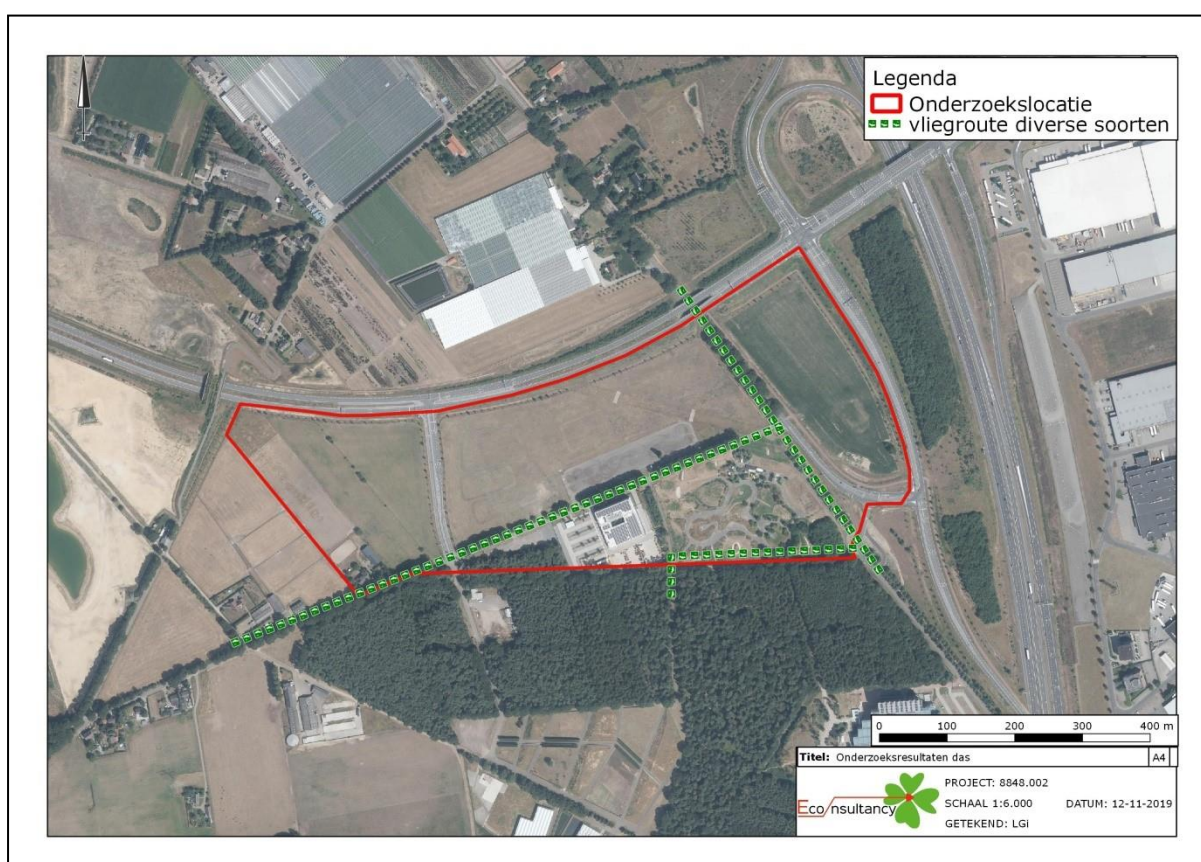
4.5 Duur van de maatregelen

Conform de ontheffing (voorwaarde 5) blijven de permanente compenserende maatregelen van kracht na afloop van de periode van de ontheffing. De compenserende maatregelen moeten dus blijven bestaan.

5 MAATREGELEN VOOR VliegROUTE DIVERSE VLEERMUISOORTEN

5.1 Beschermde functies van vleermuizen op en nabij de onderzoekslocatie

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie aanwezig en onderzocht. De bomenlaan langs de Heierkerkweg, de Venrayseweg en een gedeelte van de bosrand aan de zuidgrens van de onderzoekslocatie (tot het gebouw van Enexis, zie figuur 15) vormen een vliegroute voor gewone dwergvleermuizen (circa 5-7 individuen), laatvlieger (2-3 individuen) en watervleermuis (1-3). Bovendien maken gewone grootoorvleermuizen gebruik van de vliegroute langs de Heierkerkweg. Op alle vliegroutes werd tevens foerageeractiviteit vastgesteld, waardoor deze vliegroutes tevens een zijdelingse foerageerfunctie hadden.

Figuur 15. Onderzoeksresultaten diverse vleermuissoorten. De weergegeven vliegroutes bevatten tevens een foerageerfunctie. De weergegeven vliegroute werd gebruikt door gewone dwergvleermuizen (circa 5-7 individuen), laatvlieger (2-3 individuen), watervleermuis (1-3) en de individuen van de kraamkolonie gewone grootoorvleermuizen.

5.2 Maatregelen voor de voorbereidingsfase

Voor de vliegroute van diverse vleermuizen hoeven in de voorbereidingsfase geen extra maatregelen te worden genomen. Uitgangspunt is dat de vliegroute functioneel behouden blijft tijdens de realisatie- en gebruikersfase (zie hieronder). Echter, optioneel kan de vliegroute langs de Heierkerkweg en/of de Venrayseweg versterkt worden door de aanplant van (inheemse) bomen.

5.3 Maatregelen voor de realisatiefase

Om er zorg voor te dragen dat de vleermuizen, die in de huidige situatie gebruik maken van de vliegroute, zo weinig mogelijk worden benadeeld is het van belang dat de aanwezige vliegroute functioneel blijft. Kortom: de huidige vliegroutes dienen functioneel aanwezig te blijven. De maatregelen die hiervoor genomen worden betreffen:

- De opgaande begroeiing langs de huidige vliegroutes blijven duurzaam en functioneel gehandhaafd met uitzondering van twee toegangswegen in het centrale gedeelte;
- De twee toegangswegen dienen een maximale breedte te hebben van 30 meter tussen de stammen van de bomen;
- Extra verlichting zal alleen aangelegd worden waar het vanuit (verkeers)veiligheid noodzakelijk is (huidige verlichting blijft bestaan);
- Extra verlichting dient niet in lijn geplaatst te worden met de bomenrij die fungeert als vliegroute;
- Extra verlichting dient amberkleurig te zijn, maximaal 6 meter hoog, met gerichte en gebundelde lichtstralen d.m.v. aangepaste armaturen die gericht worden op de weg of industriepercelen, maar niet uitstralen (dus geen strooilicht) naar de vliegroutes;
- Er vinden geen werkzaamheden gedurende de schemer- en nachtelijke uren plaats waarbij de verlichting op de vliegroutes zal toenemen.

5.4 Maatregelen voor de gebruikersfase

Ook in de gebruikersfase dient de vliegroute functioneel behouden zijn en te blijven. Hiervoor dient de verlichting van bedrijven niet uit te schijnen op de vliegroute. Dit kan bewerkstelligd worden door onder andere het gebruik van gerichte en gebundelde lichtstralen (aangepaste armaturen) die gericht worden op de weg of industriepercelen, maar niet uitstralen richting de vliegroute.

5.5 Duur van de maatregelen

Conform de ontheffing (voorwaarde 5) blijven de permanente compenserende maatregelen van kracht na afloop van de periode van de ontheffing. De compenserende maatregelen moeten dus blijven bestaan.

6 PLANNING MAATREGELEN

Voor de planning van de werkzaamheden wordt verwezen naar het activiteitenplan (8848.003, d.d. 20 juli 2020) en de ontheffing met kenmerk 2020-201791. Ter verduidelijking is hieronder cursief en in een grijs tint nogmaals deze tekst opgenomen.

Algemeen

Binnen de gehele planlocatie dienen er geen werkzaamheden 's nachts (of later dan 19:00 uur in geval het laat donker wordt) plaats te vinden. Tussen maart en augustus is broedseizoen en is het opstarten van werkzaamheden niet mogelijk (tenzij de planlocatie broedvogelvrij gehouden kan worden). Verder worden de werkzaamheden binnen de planlocatie gefaseerd opgestart. Voor onderverdeling van centrale, oostelijke en westelijke deellocatie: zie hoofdstuk 2.1.

Realisatie faunatunnel onder N295

Voor de realisatie van de faunatunnel onder de N295 worden er werkzaamheden verricht op provinciale gronden. Hierdoor zal er afstemming moeten plaatsvinden tussen Provincie Limburg en het Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo. Na afstemming dient de faunatunnel bij voorkeur buiten de kwetsbare periode van de das (dus in de periode juli t/m november) gerealiseerd te worden. Indien niet mogelijk dienen mogelijk aanvullende maatregelen genomen te worden om buiten de kwetsbare periode te voorkomen dat de vluchtpijpen in het werkgebied in gebruik genomen worden door de das. Na realisatie van de faunatunnel is het voor de das gemakkelijker om de nieuwe compensatiegronden te bereiken.

Centrale deellocatie en voetgolfterrein

Het centrale gedeelte heeft een matige geschikte functie voor de das. Er is voldoende foerageergebied aanwezig om het tijdelijk wegvallen van dit deelgebied op te vangen. Indien de werkzaamheden (qua ligging) gefaseerd opgestart worden, kan ook in de realisatie van de compensatiegronden een fasering plaatsvinden. Bij werkzaamheden in het centrale deel dienen 5,50 ha compensatiegronden maximaal 2 jaar na start werkzaamheden gereed te zijn. Bij gefaseerde realisatie van het centrale deel, kan ook de compensatie naar ratio worden gerealiseerd (50% van het verloren gegane matig foerageergebied, conform Kennisdocument das). Hierbij dienen er voorzieningen te worden getroffen dat het overige deel van het foerageergebied beschikbaar blijft voor de das, en dient er voorkomen te worden dat de das op het werkterrein komt. Werkzaamheden kunnen hier starten ná het verlenen van ontheffing (mits het gebied broedvogelvrij wordt gehouden), of mogelijk in overleg met bevoegd gezag eerder.

Westelijke deellocatie

In de westelijk gelegen weilanden bevindt zich foerageergebied van de das. Indien de werkzaamheden (qua ligging) gefaseerd opgestart worden, kan ook in de realisatie van de compensatiegronden een fasering plaatsvinden. Bij werkzaamheden in de westelijke deellocatie dienen 5,16 ha compensatiegronden minimaal 6 maanden voorafgaand aan de werkzaamheden gereed te zijn. Aan deze voorwaarde is reeds voldaan door de inrichting van 14,1 ha compensatiegronden. De werkzaamheden in dit gedeelte kunnen starten buiten de kwetsbare periode van de das (dat wil zeggen: tussen juli en november, mits er geen broedvogels aanwezig zijn). Bij de werkzaamheden dienen er voorzieningen te worden getroffen dat het overige deel van het foerageergebied beschikbaar blijft voor de das, en dient er voorkomen te worden dat de das op het werkterrein komt.

Oostelijke deellocatie

In de oostelijk gelegen akker zijn foerageergebied en zeven dassenpijpen aanwezig. Indien de werkzaamheden (qua ligging) gefaseerd opgestart worden, kan ook in de realisatie van de compensatiegronden een fasering plaatsvinden. Bij werkzaamheden in de oostelijke deellocatie dienen 4,93 ha

compensatiegronden (inclusief een grondhoop als alternatieve burchtlocatie) minimaal zes maanden voorafgaand aan de werkzaamheden gereed te zijn. De werkzaamheden in dit gebied dienen te beginnen zes maanden na de realisatie van de grondhoop (alternatieve potentiële burcht) en zes maanden nadat de compensatiegronden gerealiseerd zijn. Werkzaamheden kunnen hier starten nadat stap 1 en 2 uit tabel 5 zijn doorlopen: naar verwachting september-november 2021 (of in juli 2021 indien de locatie broedvogelvrij gehouden is).

Tabel 2. Planning maatregelen en werkzaamheden oostelijk deelgebied van de planlocatie.

	2020												2021											
Werkzaamheden	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Algemeen: broed-seizoen																								
Algemeen: kwetsbare periode das																								
Realiseren faunatunnel onder N295 ^a																								
1a. Inrichten compensatiegronden incl. beplanting																								
1b. Realiseren grondhoop																								
1c. Realiseren kleine faunatunnels																								
2. Zes maanden wachten																								
3. Afrasteren planlocatie																								
4. Start werkzaamheden																								
	Werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden																							
	Werkzaamheden kunnen, met het treffen van passende maatregelen, mogelijk uitgevoerd worden																							
	Werkzaamheden kunnen niet uitgevoerd worden																							

a: faunatunnel onder N295 dient gereed te zijn voor start werkzaamheden aan oostelijke deellocatie.. Startdatum is echter afhankelijk van engineering en vergunningverlening.

b: twee kleine faunatunnels dienen minimaal 3 maanden gereed te zijn, voordat werkzaamheden in oostelijke deellocatie starten, conform hoofdstuk 4.2.6..

7 ALGEMENE BROEDVOGELS EN ZORGPLICHT

Voor de binnen de planlocatie voorkomende algemene broedvogels geldt dat, indien ingrepen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of worden gestart, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot en met augustus worden aangehouden. Geldend is en blijft de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. In het geval van het ontbreken van een broedgeval binnen en binnen de invloedssfeer van de planlocatie kunnen de werkzaamheden starten voorafgaand en gedurende het broedseizoen. In overzichtelijke terreinen kan een broedvogelcontrole hierover uitsluitel geven.

Op de planlocatie zijn, met uitzondering van broedvogels, enkel vaste rust- of verblijfplaatsen van “algemene” soorten te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. Dit neemt echter niet weg dat er wel aan de zorgplicht moet worden voldaan en zorgvuldig gehandeld moet worden. Dit houdt in dat het noodzakelijk is om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen of dienen zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving. Zorgvuldig handelen houdt onder andere in dat er geen ‘wezenlijke invloed’ is op beschermde soorten en dat schade aan soorten zo veel mogelijk wordt voorkomen. Een ecologische planning voor de uitvoering van werkzaamheden voor soortgroepen waarvoor de zorgplicht geldt is weergegeven in tabel III.

Tabel III. Ecologische planning voor uitvoeren van werkzaamheden per ingreep/soortgroep.

Ingreep	Soortgroep	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april
verwijderen groen (bomen, struiken en overige vegetatie) en overige werkzaamheden	Broedvogels												
	zoogdieren en amfibieën												
minst ongunstige periode om werkzaamheden uit te voeren													
ongunstigste periode om werkzaamheden uit te voeren (in het kader van de algemene zorgplicht deze periode bij voorkeur ontzien)													
ongunstigste periode om werkzaamheden uit te voeren													

8 MONITORING EN BEGELEIDING

Voor ecologisch kritische zaken, zoals het verwijderen van dassenpijpen, dient ecologische begeleiding in het veld aanwezig te zijn. Bovendien dient de inrichting van de compensatiegronden en de realisatie van de faunatunnels (eventueel op afstand) ecologisch begeleid te worden. De afstemming hiervan wordt minimaal maandelijks kortgesloten in het OBGV-ecologie overleg, en waar nodig tussendoor op initiatief van de opdrachtgever, de uitvoerder of de ecooloog.

Conform voorschrift 11 dient er een monitoringsplan opgesteld te worden, dat uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden ter goedkeuring te worden ingediend via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.

Conform voorschrift 12 dienen de permanente voorzieningen na het realiseren van de compenserende maatregelen gedurende een aaneengesloten periode van 2 jaar gemonitord. De monitoringsresultaten dienen jaarlijks vóór 1 juli gerapporteerd te worden aan het bevoegd gezag via de Berichtenbox voor bedrijven of per post te worden verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.

Zowel de ecologische begeleiding als het monitoringsplan maken geen onderdeel uit van dit ecologisch werkprotocol.

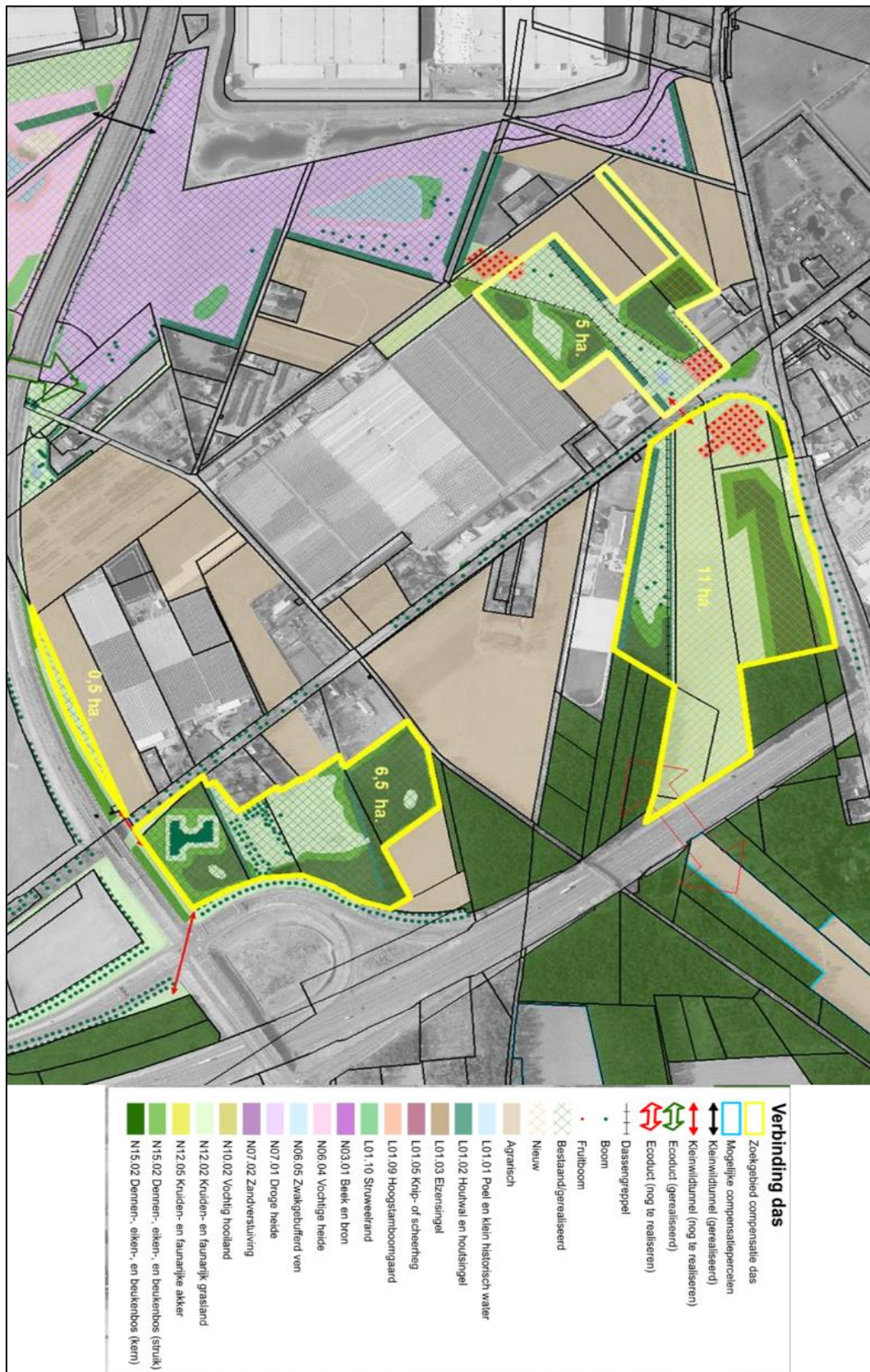
9 LITERATUURLIJST

Kennisdocument Das, versie 1.0, juli 2017, BIJ12.

MJPO, 2011. Leidraad faunavoorzieningen bij infrastructuur, deel III: de vormgeving van faunapassages. In opdracht van Rijkswaterstaat en ProRail.

Natuurbalans – Limes Divergens (auteur onbekend) 2007. Normen en methoden berekenen natuurschade, Methodiek Natuurcompensatie Limburg.

BIJLAGE 1: COMPENSATIEGRONDEN

BIJLAGE 2: ONTWERP KUNSTBURCHT

